

■ Спрэчны момант

«ЧАМУ НАС
НЕ ПРЫЗНАЮЦЬ
ШМАТДЗЕТНЫМІ?»

Бацькі не згодныя з рашэннем чыноўнікаў

У сям'і Вольгі і Уладзіслава ШАРАПАВЫХ трое дзяцей. Васымікласнікі Мікіта і Лёша (сын Вольгі ад першага шлюбу і сын Уладзіслава і яго першай жонкі адпаведна), маленькая Юля (агульнае дзіця). Летась, калі нарадзілася дачка, бацькі звярнуліся ў адміністрацыю раёна, каб атрымаць пасведчанне шматдзетнай сям'і. Але чыноўнікі адмовілі. Прычына — адсутнасць блізкага сваяцтва. «Якая розніца? — здзіўляецца Вольга, якая цяпер спрабуе аспрэчыць гэта рашэнне. — Мы аднолькава клапацімся пра ўсіх дзяцей».

Некалькі трактовак
аднаго закона

Сям'я Шарапавых жыве ў сталічным мікрараёне Лошыца. Вольга, якая цяпер знаходзіцца ў дэкрэтным водпуску (малодшай Юлі ўсяго восем месяцаў), сустракае нас у прасторнай кватэры і расказвае ўсю гісторыю па парадку.

Фота Надзеі БУЖАН.

У маі жанчына падала заяву ў адміністрацыю Ленінскага раёна Мінска аб выдачы пасведчання шматдзетнай сям'і. Сабрала таксама дакументы для налічэння сямейнага капіталу. Парадокс, але адкрыць рахунак для капіталу адміністрацыя дазволіла, а вось выпісаць пасведчанне адмовілася.

«Я аднолькава займаюся
выхаваннем абодвух хлопчыкаў:
гатую для іх ежу, дапамагаю рабіць
уроки. Усё як у звычайнай сям'і».

— Спачатку думала: не дык не, напэўна, яны маюць рацыю. Але потым глядзела адну беларускую перадачу па тэлебачанні, там выступаў адвакат якраз па маім пытанні. І ён сказаў, што не важна, родныя дзеці ці не, галоўнае — што яны знаходзяцца на ўтрыманні ў адной сям'і. І я пачала «капацца» ў гэтай тэме, — расказвае Вольга.

Яна сама юрыст па адукацыі, таму хутка разабралася ў заканадаўстве. Так, у артыкуле 62 Кодэкса аб шлюбе і сям'і запісана, што шматдзетнай лічыцца сям'я, дзе на ўтрыманні і выхаванні знаходзяцца трое і больш непаўналетніх. Ні слова

Ірына ДУДКА, намеснік старшыні Камітэта па працы, занятасці і сацабароне Мінгарвыканкама:

— Мы ведаем пра гэту сітуацыю і знаёмы з сям'ёй Шарапавых: дзеткі цудоўныя, бацькі добра спраўляюцца са сваімі абавязкамі. Рашэнне аб выдачы пасведчання шматдзетнай сям'і прымаецца мясцовымі органамі, у дадзеным выпадку адміністрацыяй Ленінскага раёна, але мы здзіўлены, што нашы рэкамендацыі аб становішчы рашэнні на карысць бацькоў не прынялі да ўвагі. Нашы юрысты цяпер прапрацоўваюць гэта пытанне, падключылася Міністэрства працы і сацабароны. Гарадская ўлада дзейнічае ў інтарэсах сям'і, і мы будзем дабівацца таго, каб пасведчанне Шарапавым было выдадзена.

пра сваяцтва. Вольга званіла таксама ў тэрытарыяльныя цэнтры сацабслугоўвання насельніцтва іншых раёнаў, дзе толькі пацвердзілі: яна мае рацыю. І нават адзначылі, што ў іх у падобных выпадках сем'і атрымлівалі пасведчанне.

— Чаму тады адным выдаюць, а другім — не? — задаецца лагічным пытаннем мінчанка. — Трактуюць закон, як каму захацацца.

«Мы не прэтэндуем
на льготнае жыллё»

Вольга напісала скаргу ў Камітэт па працы, занятасці і сацабароне Мінгарвыканкама. Адтуль прыйшоў адказ, што пытанне аб прызнанні сям'і шматдзетнай павінна вырашацца мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі індывідуальна ў кожным канкрэтным выпадку. У сітуацыі Вольгі варта прыняць да ўвагі тое, што маці Лёшы памерла, а для дзяцей цяпер створаны добрыя ўмовы жыцця. Да таго ж у выпадку няяснасці прававога акта рашэнні павінны прымацца з максімальным улікам інтарэсаў зацікаўленых асоб.

Скаргу пераслалі ў адміністрацыю Ленінскага раёна. 28 лістапада Вольгу запрасілі на пасяджэнне. Настойвалі, каб яна ўсынавіла Лёшу, — тады не будзе ніякіх праблем.

На тым пасяджэнні кіраўнік адміністрацыі паабяцаў, што да канца тыдня прымуць рашэнне. Пазней жанчыне патэлефанавала дырэктар тэрытарыяльнага цэнтра Ленінскага раёна, сказала, што пасведчанне сям'і ўсё ж такі атрымае. Маўляў, ужо ўсе паперы падрыхтаваны, кіраўніку адміністрацыі засталася толькі падпіс паставіць. А праз колькі дзён зноў званок: пасведчанне вырашылі не выдаваць.

Ні ў школы, ні ў тэрытарыяльнага цэнтра нараканняў на сям'ю няма. У кожнага хлопчыка ёсць асобны пакой, а бацькі клопяцца аб іх здароўі і развіцці, рыхтуюць да самастойнага жыцця.

— У Мікіты шмат грамат па матэматыцы, фізіцы, шахматах. Ён прадстаўляў школу на рэспубліканскім конкурсе «100 ідэй для Беларусі», атрымаў прыз на конкурсе «Ратавальнікі вачыма дзяцей». Нам з мужам школа выдала грамату за выдатнае выхаванне, — паказвае Вольга ўзнагароды, каб пацвердзіць: у іх прыстойная сям'я.

Пасведчанне мінчанка хоча атрымаць, каб у школе не плаціць за харчаванне.

— У месяц сто рублёў ідзе на дваіх дзяцей, — падлічвае яна кошт сняданкаў. — Мы маглі б купіць на гэтыя грошы памперсы і дзіцячае харчаванне для малой. Цяпер муж адзін працуе, заробак невялікі, і цяжкая жыццёвая дапамога. Ні на якія льготы крэдыт на жыллё мы не прэтэндуем. У нас сваіх 97 «квадратаў», нам і так па метражы хапае.

У снежні Вольга падала скаргу ў Мінгарвыканкам, спадзяецца, што яе справу нарэшце пераглядзяць. «Лічу, што нам адмовілі незаконна. Мае аргументы не прынялі да ўвагі».

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@zviazda.by

■ Фотаздымак з гісторыяй

Усё залежыць
ад тых, хто кіруе...

Чарговы прызыў у беларускае войска ўскалыхнуў у памяці падзеі даўніх дзён... Калі ў 1960 годзе, у другой палове кастрычніка, я і мае аднагодкі маршам рухаліся ад ваенкамата да чыгуначнай станцыі Мёры для адпраўкі на тэрміновую службу ў рады Савецкай Арміі.

Строй сённяшніх прызыўнікоў радуе вока сваім знешнім выглядам: на большасці спартыўныя касцюмы, акуратныя курткі. Мы ж апраналі тое, што маглі, дакладней, каб не было ўрону для сям'і, бо ўсё адно ў часці гэта знішчалася. Так, мой сябра Славамір надзеў кажушок, пашыты яму ў 9-м класе, а цяпер — рукавы па локаць, на грудзях петлі з вярвачак — не сыходзіўся. Мне бацька аддаў свой фрэнч з грубага дамацканага сукна. І такая ці падобная «экспіроўка» была ў большасці навабранцаў. Калі ў вайскавай часці, пасля лазні, нас абмундзіравалі, мы адзін аднаго не маглі пазнаць. Нам выдалі скураныя рамяні і ялавые боты — прыкмета, што служыць даўдзееца за мяжой.

Курс маладога байца праходзілі ў Івацэвічым раёне, у балоцістым лясным масіве Волька. Прысягу прымалі ў сціплай абстаноўцы. Бацькі і знаёмыя, як цяпер (ды як і я да сваіх дваіх сыноў), не прыязджалі. Пасля каранціну пагрузка ў таварняк Брэст—Варшава—Франкфурт-на-Одэры—Эрфурт. Я і пяць хлопцаў з Віцебска трапілі ў Асобны полк сувязі 62-й арміі маршала Чуйкова, які базіраваўся ў горадзе Веймар. Нас адразу прызначылі ў палкавую школу малодшых камандзіраў-спецыялістаў.

У палку аказаліся дзеці розных народаў Савецкага Саюза. «Дзедаўшчыны» мы не ведалі, субардынацыя з сяржантамі і афіцэрамі — і не больш таго. Ніколі не было сутычак ці непаразуменняў і на нацыянальнай глебе. Адным з самых блізкіх мне сяброў стаў Віталь Беўзюк з Вінніцкай вобласці. Дзяліліся ўсім, нават пісьмамі ад дзяўчат і сям'і, таму я лёгка асвоіў украінскую мову. Яшчэ яскравы прыклад: на практычныя палявыя заняткі я, «зялёны» курсант, быў размеркаваны да радавога трэцяга года службы з Арменіі Геваркяна, які па-сапраўднаму быў для мяне «дзядзькам», як у старой расійскай арміі. Ара (так мы чамусьці называлі ўсіх каўказцаў)

Удзел у аглядзе мастацкай самадзейнасці: на акардзеоне іграе Кароль Валерый з Мінска, злева Карачанскі Сяргей — кубанскі казак, пасярэдзіне — я.

вучыў мяне хутка і дакладна рабіць злучэнні кабелю, дзе і як лягчэй зрабіць пераход лініі цераз дарогу, як маскіраваць... Прытым ноша — два тэлефонныя апараты ТАІ-43, чатыры шпугі лёгкага кабелю, аўтаматы, процівагазы, каскі — усё было падзелена пароўну. Пазней, у 70—80-я гады, даведаўшыся пра нестатутныя адносіны, «дзедаўшчыну» сярод салдат у Саюзе, я з удзячнасцю ўспамінаў свайго першага напарніка і тое, што «дзед» не ўзвальваў на мяне ўвёсе рыштунак, як гэта рабілі пазней.

Салдат без песні — не салдат. Паступова арганізавалася самадзейнасць. А якая песня без баяна? Валера Кароль з Мінска іграў на акардзеоне. Дамовіліся ўсёй школай з палучкі ў 10 нямецкіх марак скласціся па 3 і купіць акардэон. Мне (а я закончыў культпрасветвучылішча) было даручана кіраваць хорам, і мы на аглядзе занялі 1-е месца.

Прывядзненне тэхнікі сувязі ў парадак пасля вучэнняў. Злева направа: круціць рычаг яфрэйтар Лосеў Валянцін з Ульянаўскай вобласці, Дорашаў Пётр — сталявар з Данецка, я і Карпаў Валодзя — шафёр.

Вельмі адказным, гуманным, палітычна і культурна-адукаваным быў нампаліт часці падпалкоўнік Кавалёў. Апроч палітзаняткаў, лекцый, імкнуўся пашырыць кругагляд салдат, арганізаваў некалькі пазнавальных экскурсій. Асабліва ўдзячны мы яму за наведванне Дрэздэнскай карціннай галерэі. Справа склалася наступным чынам: пры падрыхтоўцы да запланаваных вучэнняў у Саксоніі, раён Дрэздэна, Кавалёў папярэдзіў, каб мы на ўсякі выпадак узялі парадае абмундзіраванне хоць праз аднаго. Калі надарыцца магчымасць, то звозіць у Дрэздэн. Так і атрымалася. Закончыўшы сеансы сувязі, наш батальён атрымаў адпачынак. Для нас было выдзелена па 4 гадзіны на кожную групу для паездкі.

Можа, каму здасца, што служба ў нашым палку была суцэльным святам, знаёмствам з музеймі Германіі. Але гэта зусім не так. Па-першае, нашаму прызыву «пашчасціла» быць сведкамі рэвалюцыі на Кубе і ўзвядзення Берлінскай сцяны, а гэта — боегатоўнасць № 1, г.зн. адмена водпуску, нават афіцэрам. У самыя гарачыя моманты нават спалі з аўтаматамі. А ўжо «паваеваць» давялося амаль на ўсіх палігонах былой ГДР. Служба па-трабавала высокай фізічнай падрыхтоўкі. Тэхніка сувязі па сённяшніх мерках — каменны век. Шпугля цяжкага чатырохжыллага кабелю (Т-194—80 кг). Прыстасаванні: аўтамабіль ГАЗ-63 для падвозу і цялежка для размотвання. Задача майму лінейна-кабельнаму аддзяленню — даць кабельную лінію ад вузла сувязі да радыёперадатчыка, які звычайна размяшчаўся за 3-4 кіламетры ад вузла. Маскіроўка лініі — адна са складаных аперацый. Даводзілася папрацаваць і кіркай, і ломам, і, нібы малпам, палазіць па стройных, без ніжніх сукоў, буках, робячы пераходы праз асфальтаваныя, хоць і ў лесе, дарогі.

Мне пашанцавала служыць у такой часці, дзе быў узорны парадак. Старэйшыя афіцэры, начальнікі службаў амаль усе былі баявымі афіцэрамі і вельмі ўважліва, з дабрынёй адносіліся да салдат. Намеснік начальніка па тыле, падпалкоўнік Бірук «абражаў» салдат наступным чынам: «Піраты! (любімая абразга). Калі я ўбачу кінутую лусту хлеба ці будзеце недаедкам выціраць стол, згнаю на губе». Але нікога ні разу не пакараў. Затое на ста-

лах у сталовай летам стаялі графіны з хлебным квасам. Ён трымаў падсобную гаспадарку, і харчаванне было добрае.

Я ніколі не наракаў на службу, хоць трапляліся і ныцікі: маўляў, тры гады выкідваюцца з жыцця. Лічу, што армія — гэта школа жыцця. Праўда, усё залежыць ад тых, хто кіруе.

Былы сяржант, старшы лейтэнант запаса, настаўнік Альфрэд ТЫЧКО, в. Ідолта, Мёрскі р-н.

Шаноўныя чытачы! Конкурс «Фотаздымак з гісторыяй» працягваецца. Мы па-ранейшаю чакаем ад вас цікавых фота з сямейнага альбома. Картачкі (не больш за тры) з невяліччай (!) гісторыяй дасылайце з адпаведнай пазнакай на адрас: 220013, г. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10а або info@zviazda.by. Найлепшага аўтара чакае прыз. Арыгіналы дасланых фотаздымкаў абавязкова вяртаюцца.